

Förbundet Rörelsehindrade

www.forbundetrorelsehindrade.se

INFORMATIONSBLAD – *December 2008*

JUL- OCH NYÅRSKRÖNIKA

Har 2008 varit ett bra eller dåligt år? Det är till stor del en fråga om perspektiv och förväntningar. Har människor med funktionsnedsättningar fått det bättre? Är vi mer jämlika? Är vi mer delaktiga? Det är förmodligen naivt att ställa sådana frågor. Vad betyder ett år? Måste man inte se verkligheten i 5 års eller 10 års perspektiv för att kunna uttala sig om vi har fått det bättre eller sämre?

Bedöm själva! Här delas det ut både klappar och smällare.

Smällare

- Den första smällaren går till Arbetsförmedlingen och regeringen. Arbetslösheten bland människor med funktionsnedsättningar har ökat under året. Detta är en fortsatt trend, som förstärkts även under den tid vi har haft högkonjunktur. Riksrevisionen har granskat regeringens etappmål om att arbetsgivares vilja att anställa funktionshindrade med nedsatt arbetsförmåga ska öka och kommit fram till att denna vilja ligger på samma nivå år 2007 som år 2000. Denna tid kännetecknas av stark ekonomisk tillväxt. Riksrevisionen konstaterar att Arbetsförmedlingen brustit i sitt sektorsansvar. Någon undersökning av viljan hos arbetsgivare att främja uppfyllelsen av detta mål har till exempel inte gjorts. Arbetsförmedlingen har heller inte utarbetat någon strategi för hur myndigheten ska nå målet. Regeringen har å sin sida under flera års tid varit medveten om Arbetsförmedlingens bristfälliga arbete med denna fråga, via kontinuerliga återrapporteringar, men har inte agerat för att åstadkomma förbättringar. Källa: RiR 2007:24, Utanförskap på arbetsmarknaden – Funktionshindrade med nedsatt arbetsförmåga.
- LSS kommittén har levererat en riktig smällare – ett besparingsbeting på drygt 3 miljarder. Det är en stor och grannliga uppgift för hela handikapprörelsen att se till att den inte briserar i ansiktet på oss. Den måste skickas tillbaka med full effekt.
- Tillgängligheten – Här får regeringen en rejäl smällare för att de hyllar på stället marsch och sjunger långsamhetens lov. Det vi ser är utredning på utredning och glada tillrop utan förpliktelser.
- Ännu en smällare till regeringen. Många människor med svår sjukdom och funktionsnedsättning kommer som en följd av de nya regler som begränsar tiden för rätt till sjukpenning att tvingas gå på socialbidrag eller till förtidspension. Bra säger regeringen – ett sätt att rädda människor ur passivitetens garn. Dåligt säger vi – ett sätt att kränka enskilda människor och dra ner dem i fattigdomsfällan.
- Och så en ordentlig smällare till en stor del av landets friskolor. Där en del av kruttröken gott kan få lägga sig över alla de skolstyrelser som är lika goda kålsupare som också dem struntar i tillgängligheten. En klapp till Sveriges Radio som satt fingret på denna underlåtelse.
- En stor smällare till Statens medicinsk-etiska råd (SMER) som vill tillåta självmord med läkarhjälp och som med mediernas hjälp sätter människovärdet i gungning.

Klappar

- Riksdagen har ratificerat FN-konventionen om mänskliga rättigheter för människor med funktionsnedsättningar. Kanske ett verktyg för förändringar. Vi får se om det leder till initiativ som förtjänar klappar även nästa år.
- En klapp till Maria Larsson för hennes arbete med valfrihetsfrågorna. Tillkomsten av Lagen om valfrihetssystem och försöket med Fritt val av hjälpmedel innebär en liten förskjutning till förmån för brukarintresset.
- Sist ska vi naturligtvis dela ut en en jättestor klapp till alla som träget och tålmodigt står på barrikaderna och kämpar för människovärde, rättvisa, jämlikhet och full delaktighet.

Här tar vår fantasi slut. Det blev mycket fler smällare än klappar att dela ut. Kära medlem hör av dig om vi glömt viktig händelse eller företeelse som borde uppmärksammas med en klapp till jul!

BETÄNKANDE OM AKTIVITETSERSÄTTNING - SOU 2008:102

I betänkandet ”Brist på brådska - en översyn av aktivitetsersättningen” föreslår utredningen att aktivitetsersättningen avskaffas. Istället införs en ny ersättning, sjukersättning till unga, som ska omfatta ungdomar som har så omfattande funktionsnedsättningar att de aldrig kommer att kunna arbeta. Den ska endast kunna beviljas om arbetsförmågan är helt nedsatt för all överskådlig framtid.

I huvudsak föreslås samma ersättningsnivåer som gäller för aktivitetsersättningen. Dock har utredningen uppmärksammat att personer med medfödda eller tidigt förvärvade funktionsnedsättningar, som är så omfattande att de aldrig kommer att kunna arbeta, behöver en mer generös försörjning än i dag. Många av dem som skulle få rätt till en sådan ersättning har betydande ekonomiska svårigheter och är beroende av löpande ekonomisk hjälp från anhöriga eller av kommunalt bistånd. Möjligheterna att införa en särskild ersättning till denna grupp bör därför snarast utredas.

Detta är ett förslag som man i ett första påseende kan känna sympati för. Den svåra uppgiften blir emellertid att undvika att en eventuell reform med denna inriktning kommer att sortera människor med funktionsnedsättningar i arbetsföra och icke arbetsföra. Oron känns särskilt befogad med tanke på samhällets hittills dokumenterade oförmåga möjliggöra för människor med funktionshindrade att få tillträde till arbetsmarknaden. Samtidigt visar utredningen på ett problem – att nuvarande ersättningssystem försätter många människor med omfattande funktionsnedsättningar i permanent fattigdom. Det är viktigt att vi diskuterar frågan. Där svaret måste bli ett både och. En rimlig ståndpunkt är att människor som i dagens samhälle på grund av omfattande funktionsnedsättningar inte ges möjlighet att försörja sig genom eget arbete bör ha en väsentlig ekonomisk kompensation, rejält tilltagen, som tar sikte på hela förlusten under livscykeln av att ställas utanför gängse karriärmöjligheter; dvs ett slags skadestånd från samhället för denna oförmåga att bereda alla ett normalt lönearbete.

SEMINARIUM VÅREN 2009

Förbundet Rörelsehindrades seminarier som vi anordnar varje vår och höst har blivit en av våra viktigaste aktiviteter. Nu är det dags att planera vårens seminarium. Hör av dig med förslag om ämnen och vilka du vill se att vi inbjuder!

REMISSVAR LSS KOMMITTÉNS BETÄNKANDE

En påminnelse om att remissvaret på LSS kommitténs förslag, som vi redogjorde för i Infobladet för oktober, ska vara inne den 6 februari. Hör av dig med synpunkter om vad vi ska trycka på i vårt remissvar.

FN-KONVENTIONEN – vad händer!

Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige (Ju 2006:02) har fått i uppdrag att utreda om nuvarande samhällsorgan var för sig eller gemensamt uppfyller konventionens krav på oberoende mekanismer för att främja och skydda respektive övervaka genomförandet av konventionen. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2009. I avvaktan på utredningens resultat kommer uppgifterna fullgöras av de organ som redan finns utan särskilt uppdrag, framförallt HANDISAM.

Den 13 november 2008 sade riksdagen enhälligt ja till att Sverige ska tillträda konventionen. Riksdagen godkände också att Sverige ansluter sig till det frivilliga protokollet till konventionen som innebär att den som upplever sina rättigheter kränkta kan klaga till en övervakningskommitté.

Tillträdet till konventionen och det fakultativa protokollet föranleder inga ändringar i gällande lagstiftning.

Den nya konventionen trädde i kraft den 3 maj 2008 sedan den ratificerats av 20 stater. Konventionen tillhör de centrala konventionerna om mänskliga rättigheter men skapar inte i sig några nya rättigheter utan har till syfte att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta sina mänskliga rättigheter.

Än så länge är dock konventionen ett tomt beslut. Inte minst gäller det avsaknaden av lagligt stöd för vår rätt till tillgänglighet. FNs kommitté för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter kritiserar Sverige för att inte tillgänglighet är ett krav i den nya diskrimineringslagen. Den åtföljs ännu inte av mätbara mål och riktlinjer för ansvar och finansiering.

NYTT ÅR – DAGS ATT BETALA MEDLEMSAVGIFTEN

Medlemsavgiften för 2009 är oförändrad, 200 kr för ett år eller ett frivilligt högre belopp. När du betalar glöm inte att ange medlemskategori ("anser dig ha ett rörelsehinder" eller är solidaritetsmedlem) och aktuell e-post adress. Senast den sista april ska medlemsavgiften enligt vår stadga vara inbetald. Men varför vänta så länge? FörS PlusGironummer är: 17 90 25 - 2

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR

önskar

STYRELSEN

genom Lars Hagström, ordförande